

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, Str. Scarlat Vârnav, 27.
Abonamentul cu supliment cultural: un an 600 lei, 6 luni 350 lei.
Pentru Autorități și Instituții îndoit — Recușame și inserții după tarif.

14 NOEMBRIE

de Dan ALECU

Discuțiile se învârtesc în jurul datei de 14 Noembrie, pentru cănd este convocată la București marea adunare a partidului național țărănesc, cu care se termină campania de răsturnare a guvernului. Cu asemenea adunări și făcute de acest partid, țara este obișnuită, pentru că în trecut nu a mai fost dat să asistăm la uriașe întruniri populare desfășurate în cea mai deplină ordine. Se pare totuși că 14 Noembrie deșteaptă un interes mai viu ca altădată, poate și pentru motivul că adunarea are să se țină pentru prima dată în Capitală, unde n-au mai fost convocate până astăzi atât de numeroase mase de țărani. Deaceia, chiar zărele serioase, prevăd și se întrebă dacă proiectata întrunire nu va fi izvoarul unei răsvărituri populare. Pentru partidul național țărănesc chestia însă este foarte simplă și ea se privește din două puncte de vedere: organizarea internă de partid și scopul politic.

Dela alegerea actualului președinte al partidului național țărănesc, d. Ion Mihalache, s'a realizat un fenomen cu care nu era obișnuită viața politică românească și anume îndrumarea statutară a unei formațiuni politice. Statutele au existat întotdeauna, dar aplicate nu au fost niciodată. Dacă cititorii își amintesc bine, prima lucrare serioasă, la trei luni după instalarea d-lui I. Mihalache, a fost redactarea noii statute al partidului, la care au contribuit toate organizațiile județene prin referate, care a fost adoptat de Comitetul central executiv la 11 Februarie 1934, căruia i s'a dat apoi un termen de aplicare și verificarea și care, în cele din urmă, după modificările impuse de practică, a fost definitiv votat. De atunci încolo întregul mecanism al partidului dela organizația locală rurală și până la biroul Comitetului central executiv, se mișcă într'un ansamblu impresionant de uniform, colaborând toate diferitele forme de administrație interioară, înlocuind pieselor unui motor orisă pe cari destoinicia unei alcătuiri perfecte le face să lucreze fiecare în legătură cu cealaltă, prezentând un lucru general. Astăzi în partidul național țărănesc aplicarea statutului nu mai este o regulă ci o dogmă. Ea a pătruns în conștiința fiecărui membru. Datorită acestui fel de viață interioară, partidul, păstrându-și altitudinea pe marile linii programatice, nu se poate impresiona de unele defecțiuni lăturale de persoane sau de unele atitudini bizare, pentru că tot ce nu se poate disciplina înăuntrul marelui mecanism, sare afară ca stropii de ulei nedamnați ai unui motor. Și stăta vreme cât partidul nu se conduce de chibzuiala unei persoane, ci de litera imutabilă a unui statut, preferințele personale și divergențele interesate nu-i pot jena mersul.

Forma aceasta de organizare își va trece examenul ei cel mare în adunarea națională dela 14 Noembrie, nu prin faptul unei participări imense de oameni, ci prin același unei discipline participării, la care indivizii componenți ai maselor contribuie toți cu egal sacrificiu și cu egală glorie. Cele câteva sute de mii de oameni care se vor găsi în ziua de 14 Noembrie la București (și se vor găsi fără nici o îndolală), nu se vor aduna în termă acolo, ci

în rânduri disciplinate și nu aduși, ci veniți.

Organizația județului Constanța s'a înscris la această adunare cu două mii de participanți. Ori care va fi situația, adușii vor merge. Adică, privind la linie generală întocmirii ei laustic, vor merge câte zece oameni de fiecare sat organizat. Pentru deplasarea acestor oameni s'a cerut suma de 200 lei de persoană.

Banii sunt strânsi, fără a fi donat un nabab sute de mii de lei și țără a se primi din sânul partidului o contribuție mai mare de cât cea fixată, suma s'a strâns.

Vremurile sunt grele. Bani nu sunt nicăieri și cu atât mai puțin la țară. Totuși țărani și-au achitat cotele cu bunăvoință. Au pus mână dela mână toți membrii organizației și-au trimis numărul necesar. Aici în această formă grea de participare s'au toată țără organizației statutare a partidului național țărănesc de astăzi. *Ceea ce era imposibil în vremurile mai bune dinainte, s'a realizat acum în timpuri strâncen de grele, dar cu oameni impresionant de conștiinți.*

Deaceia adunarea dela 14 Noembrie este privită ca o verificare a organizării interne de partid și chipul cum se va desfășura întrunirea, cu oamenii pe care s'au adus și țără, va stabili dacă în România este posibil să se realizeze o formațiune politică occidentală.

Din punct de vedere politic adunarea dela 14 Noembrie nu este o simplă întrunire de răsturnare a guvernului. Guvernul sau după 14 Noembrie — dar aceasta are o importanță mică pentru partidul național țărănesc. Sbuclimul lui 14 Noembrie pe străzile unei Capitale străine de satelă țării ei și de adevărată ei viață, nu se poate mărgini numai la înălțurarea ușoară a unui guvern și cărui „beton armat” a început să se imozie încă dela 25 Septembrie, de când, print'un miraj de îngâmfare, primul ministru a anunțat la Constanța că este mai tare.

14 Noembrie nu va însemna nici răsvărire, nici revoluție, nici asediu, nici măcer navală asupra Capitalei. Sunt prea turburi întâmplările de dincolo de granițele noastre, ca partidul național țărănesc să încerce aceste posibilități care, în cele din urmă, ar fi și logice și normale. Răul se scoate din rădăcină și cu suferință. Dar acum credem că i se poate administra o simplă medicamentare de suprațasă pentru că dispară. Prin urmare înbașilor Capitalei și liberalilor de pretutindea să nu le fie frică — nici un fir de păr nu se va clinti de pe capetele lor îngreșate și nici o cașă nu se va transforma în regel buhătelor lor trupuri.

14 Noembrie înseamnă cu totul altceva.

El este afirmarea conștiinței, credinței, necesității și hotărării unui popor muncitor, cuminte, răbdător și dur, în Capitală țără, sub privirile conducătorilor, a responsabililor și a irresponsabilului. Dacă se spune în teorie că mintea unei țări este capitala ei — și la noi aceasta nu e un adevăr — apoi atunci minte românească trebuie să-și vadă țărării venți în fața ei din îndemnul unor primitive (Continuare în pag. 3 a)

CHESTIA ZILEI

D. Horia Grigorescu se răzbună...

Alaltăieri s-a ținut la primărie o ședință a consiliului municipal.

Între cele ce s'au discutat acolo, a fost și autorizarea serviciului contencios de a deschide acțiune în anulare pentru o vânzare efectuată d-lui Fr. Lescovar.

Adică, d. Lescovar a cumpărat acum douăzeci și ceva de ani, dela primărie, niște terenuri între șoseaua Murfatlar și șoseaua Mangaliei.

Tocmai azi, după ce primăria a înghițit ceea ce a înghițit în chestiunea consolidării malurilor, de pe urma, se știe, a unei contestațiuni a d-lui Lescovar, în fața comitetului de revizuire, — s'a descoperit că aceste vânzări de terenuri n'ar fi fost făcute cu respectarea tuturor formelor legale și că deci, este cazul ca ele să fie anulate.

Primarul a propus și consiliului — în lipsa aproape totală a opoziției — a admis ca serviciul contenciosului primăriei să procedeze la facerea formalităților pentru deschiderea procesului.

Faptul nu este altceva decât o răzbunare, care n'are nici măcar meritul de a fi savantă.

Pentru că d. Lescovar a ridicat pe acele terenuri construcțiuni, a căror valoare nu este de 200.000 lei cât asigură d. primar în ședința consiliului, ci aproape de două milioane lei.

Acesta înseamnă un nou proces din care, primăria se prea poate să iasă și altfel decât câștigătoare.

În această foarte probabilă eventualitate, răzbunarea d-lui Horia Grigorescu este un gest lipsit și de eleganță și de omenie și de judecată.

Cu atât mai mult cu cât oalele sparte vor fi plătite nu de d. Horia Grigorescu care pe vremea aceea NU va mai fi ceace este, ci de cetățenii acestui municipiu.

Sfântul deci cu toată obiectivitatea pe d. primar al Constanței ca atât cât nu e prea târziu, să caute a se opri dela un pas spre care nu-l împinge nimic altceva decât o ambiție foarte puțin laudabilă. I. N.

Fartună puternică pe Mare

De câteva zile băntuie pe Marea Neagră ca și pe Marea Egea, o puternică furtună.

În portul Stambul vasul „Adam” a fost izbit de chiu, făcut bucăți și scufundat.

Vaporul turcesc „Gaspas” plecat cu emigranți de la Constanța a dispărut. Probabil s'a înecat.

Se crede că aceiași soartă a avut-o și vasul bulgar „Tar Ferdinand” plecat luni dela Constanța cu emigranți, vite și păsări pentru Palestina.

Demnitatea profesională

Există la Galați un sindicat al ziaristilor, care a obținut de la ministerul muncii autorizația pentru funcționarea unui „cerc închis”. Autorizația a fost însă numai de formă pentru „cerc închis”, căci în realitate, la adăpostul numelui ziaristilor, s'a deschis un tripon „deschis” tuturor celor cari aveau bani de pierdut, după cum constată în procesul-verbal din 18 Septembrie primul-procuror al tribunalului de Covurlui, d. Aurel Vidrașcu, care conține astfel:

„Din asocierea acestor două grupe, ziaristii și tripotarii, rezultă atât consecințele dizolvării asociației sindicatului ziaristilor, care a obținut personalitatea juridică pe baza altui scop decât jocul de noroc și anulării autorizației pentru aceste jocuri, cât și consecința imediată dictată de principiile de drept comun (art. 439-351 c. p.) ce guvernază materia dreptului comun în jocurile de noroc, care este sancționarea în corecțional pentru exercitarea rulsei și transformarea cercului închis în cazinou public, penalitate ce urmează a fi aplicată deopotrivă conducătorilor ambelor acestor două grupări, cu confiscarea banilor meselor și uneltelor de joc”.

Procesul-verbal constată apoi funcționarea rulsei mecanice, confiscarea banilor, depozitarea membrilor din comitetul sindicatului ziaristilor din Galați și alte amănunte penibile asupra cărora nu mai insistăm.

Prin rechizițiile No. 14030 din 11 Octombrie și No. 14132 din 14 Octombrie s'a deschis acțiune publică, potrivit art. 350 din codul penal contra membri-

din comitetul sindicatului gălățean cari patronau triponul.

Suntem siguri că majoritatea membrilor sindicatului ziaristilor din Galați nu avea cunoștință de manopertie tripoterilor și deaceia ei au datorita să reacționeze alături de toți acei cari luptă pentru demnitatea profesională.

Guvernul lucrează la întocmirea unei legi a presei prin care se pun condiții de studii, moralitate etc. tuturor celor cari fac parte din breșla gazetărească. Asociațiile de presă au datorita să ceară să se statornicească și această incompatibilitate categorică: ori ziarist, ori patron de tripon.

Altfel, ce autoritate morală ar mai avea cel cari protestează împotriva tripoterilor tripoterilor și patronilor caselor de înșelăclune, dacă îngăduie ca unii de al lor, la adăpostul titlaturii de ziarist, să facă aceleași operațiuni în dauna altor victime, dar cu aceleași metode.

Cel cari cer curățirea morală ar mai avea cel cari protestează împotriva tripoterilor tripoterilor și patronilor caselor de înșelăclune, dacă îngăduie ca unii de al lor, la adăpostul titlaturii de ziarist, să facă aceleași operațiuni în dauna altor victime, dar cu aceleași metode.

Rândurile de mai sus, reproduse din valorosul nostru contract „Universul”, vin să dea o desăvârșită satisfacție directorului nostru. Se știe că înfișțarea unui tripon sub firma Cercului ziaristilor profesioniști din localitate s'a zgătat și la noi și deci încercarea a căzut, se datorește opanerei dărze a d-lui Const. Sarry.

De altfel chestiunea a fost dezbătută și în fața Congresului general al presei din provincie, întrunit deunăzi la Oradea, unde a fost adusă în dezbateră de către colegii din Buzău.

Și acolo, laș de protestul unanim al asistenței, ziaristii din Galați, implicați în cădășia cu tripoterii, s'au văzut obligați a părăsi sala de ședință.

Și pe urmă?

de Anghel Chiru

Prea cuvulosul Arhimandrit Scriban socotește drept ireverențioasă și incompetentă atitudinea ce am luat față de bălciul dela Maglavit. Fiindcă bălci se poate numi practicarea de acolo, separat de mănăstirea întâmplată. Deși, drept să spun, nu văd de ce să treabă să te cheme X, să fii filosof sau preot pentru că te pronunți într'o chestiune care — mi se pare mie, dacă nu vă supărați — judecata bunului simț le bate pe toate. Că, doar, creștin nu înseamnă să înghiți tot ce îți se dă și crezi și să faci. „Să faci ca zica — nu ce face — popa” e tot ce poate fi mai greșit. Dictionul convensea unora și de aceea s'a tolerat. Or, splandourea consiliului în aceea că astăzi, ca o poruncă a vremii, plăcătoșii cer ca și popa să facă ce zice. Nu convine?

Iată de unde pleacă toată gravitatea divergenței și iată pentru ce eu nu cad în grășile Prea cuv. Arhimandrit.

Păi, vom fi noi cum suntem, Prea cuvioso, dar să se știe că vorbim dintr'o lume unde realitatea e tare și mare și că, aici la țară, credința nu-i din cărși.

Da, da, noi trăim și vedem cu ochii noștri tot ce am spus — noi nu mintim ci suferim.

Fenomenele suletășii, încercate de credincioși — iar nu de ob-

servatori — procum și mistific-mul, dacă vreți, au ajuns într'adevăr de ocară și murtă de pișă. Asta ne înspăimântă pe noi și ne doare.

Ca să aducem dovezi că se atrică credința și se prejudiciază biserică prin paterisajul dela Maglavit ar trebui să înșirăm toate afacerile și toate variile legende ce s'au creat în jurul acestui predestinat sat.

Oamenii din satul meu, cel puțin, amestară de strigătele unui stol de țigani cără, în loc de „micul dor” le vîndea „Cartea omului care-a vorbit cu Dumnezeu” și „Icoana sfântului” pe care au pus-o în perete și se închisă la ea. Și i-am văzut pe consătenii mei căutând ca năucii semnul balacralui — omorât de Patrache — pe o frunză detrandafir „altoi”, de zarzăr sau de lipac.

Or, într'un sistem superior de gândire reflex să cred că astfel se servește credința.

Cercetați, de altfel, printre cei ce-au fost la Maglavit și veți constata că s'au dus: unii spre „a vedea” ce este acolo iar alții — suferinzi — să încerce în disperarea lor „dacă este sau nu adevărat”. Și o vai de credința din partea aceluia care, prin neviudecare, a văzut că nu-i „adevărat”.

În concluzie, cifrarea năvalni- (Continuare în pag. 3 a)

Agitația cerealiștilor din Constanța în discuția Adunării Generale a Asociației Burselor

În palatul Camerei de comerț, sub președinția d-lui Nic. Ștefan, s'a ținut ieri adunarea generală a Asociației Burselor din Constanța.

Au participat la această ședință fruntașii comerțului local, cel puțin dat acestei ședințe un caracter de deosebită seriozitate față de problemele puse în discuție.

Ședința

Întrându-se în ordinea de zi, d. căp. Nic. Ștefan, președintele Asociației, face o dare de seamă asupra activității Asociației Burselor.

Din cifrele citate reiese că exportul este în descreștere față de anii precedenți, explicația fiind că multe cereale cari înainte se exportau prin Constanța, au luat anul acesta drumul porturilor dunărene din pricina prețurilor mai mari oferite de țările din susul Dunării, cu valoare depreciață cum e Austria și Ungaria.

Se votează apoi în unanimitate admiterea unor noi membri ai Asociației.

Nemulțumirile dela Bursă

D. căp. Ștefan întreabă apoi pe cei prezenți, dacă au ceva de spus în legătură cu plângerile ce s'au auzit, privitoare la aplicarea noului regulament de funcționare al Burselor și își exprimă dorința ca orice nemulțumire sau neînțelegere să fie desbătută și conciliată între Asociația cerealiștilor și comitetul Burselor, recomandând tuturor un spirit de armonie și bună înțelegere.

Cuvântul unui vechiu cerealișt

În apoi cuvântul d. Tăleu Weisbuch care spune că vârsta și experiența îndelungată în comerțul ingrat de cereale, îl pun în măsură să examineze în mod obiectiv și fără părtinire chestiunea care a făcut în timpul din urmă obiectul neînțelegerilor dintre comitetul Burselor și cerealiști.

D-se spune că originea răului stă în caracterul prea polițienesc, ce s'a dat regulamentului, în care sunt germenii unor permanente fricțiuni între organele de control ale Burselor și cei ce o frecventează. Spune că din 75 de articole cari reglementează operațiunile din bursă, 25 de articole sunt consacrate sancțiunilor împotriva mijocitorilor și comercianților, cari s'arabate dela litera regulamentului.

În general, spune vorbitorul, s'a imprimat regulamentului un caracter de excesivă severitate, care nu cedreză cu rostul instituției, severitate care provoacă o stare permanentă de nervozitate, acolo unde trebuie să domnească înțelegere și voie bună.

Arată că la ușa de intrare a Burselor s-au postat doi grăniceri cu baloneta la armă, locați vizitatorilor are impresia că intră într'un oficiu vamal de frontieră unde se supraveghează contrabandele de mărfuri sau de articole monopolizate de stat.

Face apoi unele constatări de ordin general, spunând că, campania care s'a dus prin presă, inspirată probabil de cineva care are interes să o facă, este nedreaptă, întrucât cerealiștii nu au contribuit într-o măsură la ridicarea orașului. Liceul, care este mândria municipiului, se datorește în mare parte contribuției lor benevoale, de peste cinci milioane lei. El se alimentează cu o contribuție din bugetul orașului cu o contribuție de 2-300 lei de vagonul de cereale exportat, fără ca vre-o lege să-i fi obligat la aceasta. Spune că aci în Dobrogea, nu s'au fost cunoscut epitetul de minoritari, care tinde a ni se atribui acum și n'am suferit deosebire de tratament pe motive de religie sau rasă. Toți locuitorii români,

țurci, greci, evrei etc. au contribuit prin munca lor la ridicarea Dobrogei în starea de înflorire de azi.

Trecând apoi la examinarea regulamentului d. Weisbuch arată că nu găsește vre-o deosebire principială între prevederile regulamentului și concepția cerealiștilor, ci mai mult deosebiri de ordin formalistic.

Cerealiștii nu sunt împotriva controlului și nici împotriva vânzărilor în incintă, cum s'a înșinuat. Sunt numai împotriva vexațiilor provocate de amestecul organelor de control ale burselor în daraverile lor comerciale, căd cer să li se dea socoteală de soarta fiecărui vagon sosit pe linie. Vorbitorul dă o serie de explicații tehnice asupra imposibilității de a se supune aceluși control întru și vexatoriu, motivând că ar însemna ca un comerciant să divulge tot secretul afacerilor sale, ceea ce nu este admisibil.

Demonstrează că motivul invocat pentru justificarea acestui control, ca să nu se vândă pe ascuns vre-un vagon de marfă, sub prețul zilei, în dauna producătorului, este neserios, întrucât nici unul la sută din vagoanele sosite pe linie nu este adus spre vânzare de către producători, ci de către comercianții de pe la gări, cari știu să și apere siguri interesele și sunt zilnic înuși la curent de prețurile pieței, telefonic, telegrafic și prin radio. Roagă să nu se facă demagogie în jurul acestei chestiuni. Se face, adaugă d. Weisbuch, destulă demagogie în politică, ca s'o mai introducem și în comerț.

În ceea ce privește vânzările în incinta burselor vorbitorul arată că aceasta nu este o inovație, ea s'a mai încercat chiar la Constanța cât și la Galați și Brăila, trebuind să fie abandonată ca nepractică. Demonstrează că acest fel de vânzări „cu glas tare în vânt și auzul tuturilor”, cum cere regulamentului, nu există la nici o bursă din străinătate, ci doar pe ntru mărfuri standardizate și de consum mondial.

Spune că azi avem un număr restrâns de cumpărători în bursă, pe cellalți vitregia timpurilor i-a desființat, astfel că vânzătorul trebuie să fie cu băgare de seamă la eventualele cartelări ale peștilor cumpărători ce au rămas și căroră vânzările în incintă le facilitează asemenea cartelării. Dacă ar exista cel puțin boxe în incintă, cum este în străinătate, ca un cumpărător să n'adă și să nu vadă ceea ce face celălalt, aceasta ar mai merge.

Ilustrează cu exemple impresionante că vânzarea de mărfuri efective în incintă este avantajoasă pentru cumpărători și dezavantajoasă pentru vânzătorii.

Citează exemple elocvente când pe masa mijocitorului se găsesc cinci prebe de orz sau porumb din care una este inferioară și cu miros. Dacă alți cumpărători au văzut gestul de refuz al primului cumpărător, acea marfă este iremediabil depreciață.

Același lucru se întâmplă și cu prețurile; când al doilea cumpărător a văzut că primul a oferit de pildă 25000 lei pe vagonul de orz, el nu va oferi de cât 25250, fiindcă este superior în preț, pe când dacă nu știe cât a oferit primul cumpărător, el va oferi poate 26000 lei de teamă ca să nu scape marfa.

Nu se poate aplica vânzătorilor de cereale același sistem care se practică în Bursa de efote. Sunt o mulțime de subtilități, casace ar fi prea lung de înșirat. Dacă am avea mărfuri standardizate, ar fi foarte ușor de a strănge într'un singur mănunchiu cantitatea sosi-

ta și oferită cu glas tare. Dar deocamdată nu am ajuns încă acolo.

Cu toate acestea, pentru a nu se crede că negustorii fug de vânzările „la lumina zilei”, este de părere ca să se continue cu vânzările în incintă până când timpul va dovedi dacă acest fel de vânzări este bun sau nu.

Pentru celelalte dispoziții vexatorii din regulament, oratorul cere să se numească o comisie, care să examineze și să elimineze părțile vexatorii.

Alte cuvântări

D. Gherman Adelstein, vice președintele comitetului burselor, se raliază la cele expuse de d. Weisbuch și adaugă că obligațiunea pentru comercianții de a da socoteală de vagoanele sosite este cea mai vexatorie și cere să se revie asupra ei.

D-nul Lică Heilpern vorbește în același sens.

D. D. Beloin, al doilea vice președinte al comitetului burselor, spune că în urma celor expuse de cerealiști care își cunoaște bine meseria, este de părere ca să se țină seamă de observațiunile lor.

D. Constantinescu, președintele comitetului burselor, spune că regulamentul ca și orice operă omenească nu este ceva etern și dacă timpul va dovedi că unele dispozițiuni nu sunt bune, se vor modifica. Deoarece, adaugă d-se, suntem convocati la București toți președinții burselor spre a elabora un regulament al burselor, care va servi ca îndreptar pentru toate bursele din țară, să amăoim modificările pe atunci. D-se termină spunând că bursa nu are nici un amestec în campania de presă care se duce de câțiva timp.

D. Nic. Ștefan, președintele asociației burselor, făcând rezumatul dezbaterilor, aduce elogiul d-lui Tăleu Weisbuch pentru înșmirările practice ce a dat așa de bogat documentate și spune că îi pare bine că prin explicațiile date de o parte și de alta, s'a putut ajunge la o destindere și speră că print'r'o înțelegere exactă a situației și bună voință din ambele părți, se va ajunge la o conlucrare folositoare pentru valorificarea produselor țării în condițiunile cele mai bune. D-se adaugă că n'a înțeles niciodată și nu înțelege să se facă vre-o deosebire de religie sau naționalitate între factorii cari contribuie la progresul economic al țării, înțelegând ca toți să se bucure de un tratament egal. Adunarea a luat sfârșit la orele șapte seara.

Edilitate

Locuitorii de pe străzile Ștefan Vodă și Cercetașilor din cartierul Colcia ne roagă să atragem atenția d-lui primar asupra halului de mizerie în care se găsesc acele străzi, cari în timpul ploilor devin absolut impracticabile. Gropile și băltoncele se țin laolalt, iar trotuarele sunt inexistente. Din această cauză copiii nu se pot duce la școală, iar părinții plătesc amenzi grele pentru sibeze lor puangi.

Noul director al S. M. R.

D. comandor Gh. Constantinescu Kiapa a fost numit director general al Serviciului Maritim Român, în locul d-lui comandor Sinn, scos la pensie.

Subdirector al S. M. R. în locul d-lui comandor Constantinescu Kiapa, a fost numit d. comandor Dregalica.

Pentru volanul festiv al „DOBROGEI JUNĂ”

La propunerea d-lui SCIPIO VULCAN, ajutor de primar și Muzeologul, ca din „DOBROGEA JUNĂ”, care, constituie prima arhivă, primul magazin istoric al scumpulor noastre Dobroge, să se extragă ceea ce este mai caracteristic și să se alcătuiască un volum festiv, în care să se cuprindă: începuturile, începutele pentru dobândirea drepturilor Dobrogenilor, Războiul pentru întregirea Neamului și frământările politice din acest colț de țară, revizindu-se figurile atâtor scumpul dispăruți și fixându-se pentru istorie toate acele persoane, care au contribuit și contribuiesc pentru propășirea acestui provincii”, au răsunat până acum:

D-nul Scipio Vulcan	1000 lei
Alexandru Stolan, inspector școlar	1000
Federala „Constanța”	1000
D-nul Nicu Ionescu	500
Inginer Jacques S. Stahl, București	200
Soc. „Standard Brandy”, destilerie	200
D-nul Alexandru Butler	200
Menelas P. Gutelis, Constanța	100
D-nul Chitiac și Stavru Frangopol	1000
D-nul Gheorghe Polihron	500
Gheorghe Ștefca	500
N. Sever Cărpășanu	200
Teodor Coconcea	200
Roman I. Căpătână	5000
Inginer Pascal P. Cochino	1000
I. Marin Sadoveanu, director g-ral al teatrelor	2000
Neagu Gavrilescu	1000
Ion Tudor	1000
Aurel Teodorescu	1000
Ștefan Șt. Nistor	500
Nicolae Gheorghiu	1000
Sterle Dalia	1000
Inginer Gh. D. Cochino	500
X.	500
Gheorghe Peristeri, București	1000
Apostol Popa, Galați	1000
Dumitru Marcu	200
Aurel Butu	500
Nicu Moraliis	500
Ion Săvescu, director g-ral al Băncii Românești	2000
I. M.	500
Inginer Vladimir Bancu	2000
Inginer inspector general P. Zahariad	1500
Inginer Constantin Bușilă	1000
Ion Dina, Adamclisi	1000
Tacor Kulumdjan	500
Dr. Nicolae Teodorescu, insp. g-ral veterinar	500
George I. Georgescu, fost preș. Cam. Comerț	1000
Mihail Valeriana, avocat București	500
Iacob Abramovici, Adamclisi	500
Adolf Șapira	1000
Ilie Mecu inspector general B. N. R.	1000
Banca meseriilor și Industriei dobrogene	1000
D-nul K. Zambaccan, București	1000
Luca Brânză, Chișinău	2000
D-I Osman Nuri, Azaplar	500
Zaharia Zamfirescu	500
Av. cat Calmis Ghinsberg	500
R. I.	1000
Gh. T. Bazargie	500
Const. Altmăniștanu, senator de Constanța	1000
Dimitrahe St. Dimitriu	1000
Const. St. Chiru—Dir. B.N.R. Șimleul Silvaniei	500
Gheorghe Tatu, Constanța	1000
Lică Heilpern, director Banca Credit Român	500
Albert Adler, subdir. Banca Credit Român	500
Av. cat Andrei Popovici	2000
Radu Roșculeț, deputat de Constanța	1000
Pincus Șapira-Hogial Succesori	1000
D-nul Mircea Solacolu-Trolan, fost primar al Constanței	1000
Colonel Aurel Solacolu, Președ. Uniunii Comercior Agricole	500
Dr. chim. Dimitrie Frangopol	500
M. Goldring, Constanța	2000
Dr. George Vasilescu	1000
Avocat A. B. Plopu	500
Marcu Sternberg	500
Jean P. Atanasof	1000
Chitiac I. Costantin, antrep. lucr. publice	1000
I. A. Rudic	1000
D-nul Frațil Solari	500
D-nul Aurel Mănescu, directorul Soc. „Redevența”	500
Panait Arvanitis	500
Nicolae Plomaritis	1000
Avocat Selim Abdulachim	500
Paraschiv Frangopol	500
Uniunea Comerțor de Comerț și Industrie	1000
Calust Anton S-sori	500
D-nul Salim Geofor, Hancea	500
Const. Constantinescu	1000
Bursa Constanța	1500
Casa de asigurări sociale	800
D-nul Petrache Ilanu	500
D-nul Gaetano & Xantopol	1000
D-nul Fr. Lescovar	2000
Nestor N. Pencoff	500
Gogu A. Rigani	500
Nicu N. Popa	1000
P. S. Sa Gherontie Episcop al Tomisului și Durostorum	1000
Camera de comerț și industrie Constanța	3000
D-nul căpitan Nicolae Ștefan, președ. Cam. comerț	1000
Societatea „Astra Română”	2000
D-nul Grigore Dropot	1000
D. G. Hurmuzlades	1000
Emanuel Gr. Grigoriu	1000
Gherman Adelstein	500
Alex. Stegărescu	500
V. B.	1000
Dr. M. Atanasiu medic șef al județului	1000
Helmuth Leier, Cobadin	500
Andrei Papatanaștu-Cernavoda	500
Fabrica de ciment din Cernavoda	10 000
D-I Ion Foșca	1000
Dr. I. Rozeanu	1000
Inginer I. Mangoianu	1000
Sever Movila	2000
P. C.	3000
Farmacist Petre Mihăilescu	1000
Ion Funoaga	1000
Colonel M. Ionescu-Dobrogeana	500
Vasile Colof	1000
Mihail Cotta	500
A. P.	500
Fabrica metalurgică Cernavoda	5000
Asociația Cerealiștilor din Constanța	1500
D-nul I. Munteanu	1500
Nicu Gh. Popa	1000
Izet Baubeș, cadul județului	500

Subscrierile se primesc atât la d. Sc. Vulcan, cât și la „Dobrogea Jună”

Citiți „DOBROGEA JUNĂ”

Și pe urmă?

(Continuare din pag. 1-a)

cului pelerinaj, concurând Lourdes-ul, nu redă exact adevărul. Mai constatăți, apoi, că în decursul organizării dela minunea ce s'a svornit ca un fapt dumnezeesc s'a trecut repede pe un plan material și omeneșc. Și, minunea nu mai e minune; ea s'a prefăcut ca prin minune.

De unde la început, convorbirea lui Petre cu Dumnezeu, era minune pentru valul poporului atras într'acolo, ea a devenit obiect de preamărire și pricopsire pentru toți aceia cari au monopolizat realama. De acum, minunea în sine, nu mai preocupă și, făcut, facel, interesul trece asupra persoanei lui Petre Lupu. El devine obiectul atenției publice în așa măsură încât, dacă locul cu pricina a devenit *oracolul dela Maglavit*, Petreche s'a transformat în *vrăjitoare* — ca Malaida!

Șolomonar și ghicitoare, Petreche Lupu a spus că va ploua — și a plouat. Și tot el își spune dacă da sau nu al să câștige la loterie (caz relatat de ziare, recent). Dar ciobanul acesta, deși nu știe carte, *dă autografe*. Nu ignorați, Prea Cuv. Arhimandrit, cred, cazul ziarului „Național Nou” din 26.9.1935 care scrie:

„Sfântul s'a fotografiat cetind ziarul nostru și a declarat că acesta este singurul ziar care are frica de Dumnezeu — iar în dulapul din camera de unde doarme sfântul se găsește întreaga colecție”. Frumoasă marcă de reclamă, nu-i așa? Aoleo, d'apoi ce politici și ce demagogie sfântii ars să pornească de-acolo!

Dar nu, când am scris că dorim o biserică vie, activă, energetică Prea Cuv. Arhim. Scriban, m'a l at la vale peste picior. Și a zis că tratând de neserioasă afacerea dela Maglavit dovedesc că „s-a încuibat materialismul în țara noastră”. Atât a reținut, Prea Cuv. Arhimandrit, din toată psihologia, sociologia și spiritualitatea ce am invocat. Parcă eu mă dușesem să mănânc țară daica de Maglavit și să mă cert pe împărțea banilor.

Mie mi se pare însă că *materialismul* criticat de Prea Cuv. Arhim. Scriban și asupra căruia a mutat — nu știu de ce — discuția facepe chiar dela proafie. Vraam să zic că local acesta i-a cuprins și pe aceia cari su derul și murtirea să lepte în contra lui cu arme dshovnicești.

Și, parcă-i un licut, când e vorba de *materialism*, cei dină care se apără sunt proafii și își dau în cap ce „ce” a spus Sf. Apostol Pavel. Păi, dela ce a spus Sf. Ap. Pavel și până la ce fac proafii noștri în lume, Prea Cuvioase, e cam mult. Frumos e scutul de citate dar crupă e realitate. Nu toți acei cari și invocă pe Ap. Pavel, nu toți acei proafii pentru cari „nu e de rușine banul pe muncă cinstită” și urmează tot așa de strânic și când e vorba de apostolat. Ca să ne favețe în contra materialismului proafii au datoris să ne dea exemple proprii, apostolești. *Rara avis, rara avis!*

„Familia numeroasă și leafa mică (1600 lei)”, nujustifică ceace sunt și nici nu scuză ceace nu sunt proafii.

Mai întâi, socotesc că e o degradare să susții că preotul e plătit pentru că muncește. Nu, preotul slujește. Ceace e mai presus decât orice muncă simbrăia lumește. A scris aci d. Gh. Stejcu frumoase cuvinte pentru rostul preotului nostru. Păca numai că s'prea prea puțin aci ce țotoleg. E prea mare lipsă de idealism, de ascendență spirituală între acei ce se mulțimesc numai să ne opredă nouă pcatușilor. Prea es vâd preafii cari, chiar în sf. biserică, însă să se simtă mai mult grija de banul ce i se tamănează decât

trăirea dshovniceșcului act ce săvârșesc. E drept că *ogorul* acesta nu-l pentru oricina. Dar, atunci, ardeți mărțicinii și e drept iarși, că nu numai biserică ci toșuși statul are interesul să retribească bine pe preot. Ceace la noi, evident, nu există. Dar, atunci, e de luptat altfel. Nu înseamnă că dacă statul te plătește prost, trebuie să recurgă la mijloace pacenjore. Funcționarul prost plătit și ia șper? Avocatul insuficient ororat și lese procesul să se piardă? De unde logica aceasta?

Nu vom putea concepe și conșimta niciodată ca nivelul moral și religioș al preotului să fe astfel discutat, necum să onduleze potrivit curbei salariului. Nu proafii scoborâ la viață ci viața se ridică la condita defilului fixată — una — a preotului. Iată ce vrem noi. Dacă preotul nu poate lucra după conștiința lui, ars datoris să refuze iar să nu recurgă la abilități. Dacă preotul s'ar fi pstrat creștineste și celjenesce pe această linie, nu s'ar fi ajuns aici. Să nu inversăm chestiunile. Să ne gândim nișel: de ce o fi scâzut statul așa de mult salariile proafilor?

A fost nebun statul? Nu știa, oare, statul, că proafii au „familii numeroase”? Nu știa, statul, că preotul trăiește numai din leafă? Vedeți toșă că e chestia aceea, Prea cuvioase, că... „nu a de rușine banul pe muncă cinstită”. Personal, știu toșă că, în adevăr, sunt proafii cari suferă de pe urma acestei socoteli. Dar cine e de vină, dacă proafii, în loc să se adune, să scoată în evidență lipsurile și obligațiunile, se furioază în cele politice?

Cine era să dea prilejul unei dizidențe a partidului dela putere să se laude că la 13 Octombrie, în București, la intrunire au participat peste 500 de proafii?

Cincisute! Vă dați seama? Asta înseamnă că termela a cinci sute de biserică, în Duminica aceea, au rămas fără păstor. Și câte de zeste!

În aceste condițiuni este explicitabil de ce Maglavitul a fost acceptat pe negândite. E mai ușor să-l excediezi pe păcătoș la Maglavit de unde știți că misticul Petre și-l trimite la... biserică. Iar tu, preot să-ți vezi de alte treburi. Trialul acesta nu însemnează însă trezire la credință. O să se termine și cu Maglavitul. Vice iarna. Acolo nu-a nici adăposturi nici spitale. Drumul ars să fe greu. Și, pe urmă, ce divertisment veți mai găsi? Să zicem, toșă că Maglavitul a fost bun.

O să se isprăvescă însă. Și pe urmă?

ANGHEL CHIRU

Cine nu și-a procurat încă aparat de Radio, să nu regrete. Noua marcă R. C. A. este cea mai fericită inovafie.

Durerile Dv. de stomac

sunt adesea provocate de excesul de aciditate și de fermentația alimentelor care urmează. Această fermentație pteicuește la rândul arsurilo, arcelile, umflăria și indigestiile. Aceste indispoziții trebuie suprimate dela început, în caz contrar ele pot degenera în afecțiuni stomacale excesiv de grave și puteți să le evitați luând Magnesia Biserata. Acest Anti-acid pe care îl suportă stomacurile cele mai sensibile neutralizează în câteva minute excesul de aciditate, previne inflamați a mucoșelor și ușurează digestia. Magnesia Biserata care este inofensivă și ușor de luat, se găsește în toate farmaciile și drogeriile la prețul de lei 75 — sau te format mare economic la prețul de Lei 110.

14 Noembrie Informațiuni

(Continuare din pag. 1-a)

nevoi de viață, pe cari accostă mințe niciodată luminată nu le-a văzut și nu le-a cunoscut.

14 Noembrie, pentru prima dată în istoria poporului român și în viața României, înseamnă adunarea cunioate a reprezentanților tuturor țărilor români (din toate părțile țării), cari manifestând vor cere un Stat alcătuit pe realele lui baze, acelea ale unei serioase îndrumări agricole.

Un Stat al locuitorilor lui, nu al conducătorilor lui, un Stat țăranesc. Înseamnă revărsarea de voințe conștiente și controlate, cari vor cere Stăpânirii o egală distribuție a muncii în țară și o proporțională distribuție a drepturilor. Și vor mai cere ca toate semnalele civilizației motorizate și asatitate cu care s'au îmbuibat orașele în ultimii șapte zeci de ani, să se întindă și asupra satelor chioșite de mizerie, de boli, de părăsire, de neatalegere, de fatușerie, de disperare.

14 Noembrie, izbutind să afirmă în lătățirii și a lezii acest adevăr și această nevoie specific românească, își va îndeplini chemarea și partidul național țăranesc sa va putea considera pe dreptul istoric pe care destiul a statornicit să fie.

Privilei asitel, adunarea dela 14 Noembrie, poartă în ea germanul unei manifestații istorice în viața țării. Neavând nici o urmă de nechibzuită atitudine, strășă folozorul partidului, pe liniile programului și în jurul Tronului — țăranimea română va fixa pentru prima dată întregile și justificatoarele cerințe și nădejdi.

Dan ALECU

În urma unui deșoș primit, Parchetul d'n localitate a făcut o descindere la d. dr. I. Roxeanu, directorul cunșcutului laborator de analize.

S-au ridicat mai multe registre, care urmează a fi cercetate de Banca Națională Română.

Cărelumara Nicolae Calambol, de sub hotelul Central, a fost trimis în judecată, pentru că a ținut localul deschis peste ora reglementară, fără a plăti taxa fixată de chestară.

Îndrăzneala acestui venetic, desore care ne-am ocupat în reșește rânduri, nu ne miră. Ne surprinde numai faptul că organele administrative au îndrăznit să incheie acte împotriva d-sale — dată fiind protecția de care se bucură pe lângă zell zitel.

Eri a avut loc, cu o deosebită pompă înmormântarea mult regretatei d-ne Theodora (Paica) Gh. Tulea.

Din dragoste față de crad încercatul nostru concetățean și ca un suprem omagiu față de duloasa lui soție, răpusă de o necrățătoare boală în floarea vârstei, o mare mulțime a ținut să însofească până la locașul de veci carul funebru.

Fie-i țărana ușoară.

Valorosul nostru colaborator, d-l Anghel Chiru, ale cărui articole judicioase și pline de bun simț sunt atât de apreciate de publicul celtor, a fost admis cu unanimitate de voturi în „Cercul țăranșilor profesioniști” din Constanța.

Inspect. General al Jand. Ins. Reg. Jand. Constanța

PUBLIKAȚIUNE

No. 15064 din 29 Oct. 1935

Se aduce la cunoștia generală că pe ziua de 12 Noembrie 1935, orele 11 dimineașă, se va ține licitație prin bună învoială pentru aprovizionarea cu zarzatururi, necesare la preparatul hranei jandarmilor în termen de la reședința Legiunii jand. Constanța și Inspectoratului jand. Constanța pe timpul dala 12 Noembrie 1935, până la 1 Iulie 1936.

Tratarea prin bună învoială, se va face în conformitate cu art. 88 110 din L. C. P. și normele generale date O. C. L. publicat în Mon. Pl. No. 127 din 1 Iunie 1931.

Condițiunile ce trebuiesc îndeplinite de Furoizori, sunt cele prevăzute de castul de sarcinat care se găsește la reședința Inspectoratului Regional de Jandarmi Constanța, care se poate vedea de către amatorii în toate zilele de lucru. Între orele 8 13, și 15-19 la biroul Contabilității în materii.

Inspe. Reg. Jand. Constanța
Colonel, Tudorai Valeriu
Mănuitor de materiale,
Adm. Locot., B. Crașă

DOCTORUL
Eduard N. Bernfeld
Boli interne și de Copii
Boli de Femei
TRATAMENTUL RADICAL AL
BOALELOR VENERICE
— Blenoragia, SIFILIS etc. —
la bărbați și femei prin cele mai
noi metode
Strada Rahovei No. 20
colț cu Strada Ion Lshovari
Consult. 8-1 și 4-8
Telefon 445

NU AȘTEPTAȚI total dela noroc!

Deschideți-l însă ușa larg și
lăsați-l să intre în casa
Dumneavoastră

Dați 200 lei pe un sfert de loz al Loteriei de Stat, pentru a avea în buzunar cheia norocului. Loteria nu sărăcește pe nimeni, dar a îmbogașit până acum mii și mii de persoane. Loteria de Stat dă toate veniturile sale spitalelor, pentru cladiri, paturi, medicamente și hrană bolnavilor.

Trageri fixe la 15 ale
fiecărei luni CLASA I-a
LA 15 NOEMBRIE

Cumpărați-vă lozuri negreșit
dela clasa I-a

LOTERIA DE STAT

Femeie la toate cunoscând și buclăria, se caută de îndată, pentru două persoane, cu plată și cu îngrijire bună.
A se adresa la ziar.

Târgul cerealelor

soițe și vândute la oborul Constanța, în ziua de 31 Oct. 1935:

Căruțe	preț pe % kgr.
4 Grâu de toamnă	397
24 Orz	230-245
15 Ovăz	280-300
78 Porumb	180-230
10 In	660-700
1 Rapiță navetă	600
1 Rapiță primăvară	400
18 Rapiță sălbatecă	300-330
1 Fasole	600
2 Pae de dușie	160-180

Sanatoriul „CARITATEA“ DR. FR. BITTAU
Str. Carol 131 colț cu Str. Tache Ionescu 8
Chirurgie — Boli interne
Ginecologie — Maternitate
Razii X — Roentgen, Ultra Violeta — Diatermie și diverse electrizațiuni.
Tratament nou cu unde lungi și ultra scurte.
Telefon 442

Doctor B. TATARSKY
Specializat în Berlin
Boli și operațiuni de NAS, GÂT ȘI URECHI
Boli de bronși și Esôfag, Stricțiuni și Dilatații esôfagului (Broncho-esôfagoscopie)
Raze X — Röntgen, Radiografie și Radioscopie, Raze ultraviolete diatermie
Consult.: 8-2 dim. — 1-7 d. a.
Bulevardul Elisabeta No. 5
în fața Cazinoului
Telefon 71

Nu uitați că cele mai rapide și eficiente impri-mate se fac numai la „Dobrogea Jună“

Spălăbul pe dinți seara-mai important decât dimineața!

Fiindcă resturile de mâncare printre dinți încep să fermenteze în temperatura gurei tocmai în timpul nopții, provocând astfel caria dinților. De aceea spălați-vă dinții mai ales seara ceva mai insistent.

Și nu uitați: 3 puncte constituie avantajele Kalodontului și deci ale unei bune îngrijiri a dinților:

1. Spuma cea fină a săpunului special pentru dinți curăță temeinic dantura până și în locurile inaccesibile pentru peria de dinți;
2. Conține o substanță extrem de fină având proprietatea de a lustrui smalțul dentar fără de a-l ataca;
3. Oleatul sulfuricinic după formula d-rului Bräunlich îndepărtează treptat piatra periculoasă pentru dinți, împiedicând-o să se formeze din nou.

KALODONT
CONTRA PIETREI DE PE DINȚI

CABINET DENTAR
fost **Dr. I. WEISZ-SCHIMBERSKY**
DOCTOR EUGEN SCHARER
SPECIALIZAT LA VIENA
Operațiuni, boli de gură și tehnica dentară cea mai modernă
Consultațiuni 8-12 și 2-6
Str. Carol 95 Telefon: 366

De arendat ferma 14 pogoane vie pe rod, pământ arabil, pomi fructiferi și hr. cariere de piatră.
De vânzare 1000 d. ca viu cu preț convenabil.
Caut viticultor pomicultor bun cu actiune în regulă, a se adresa la Ferma Franzescu Carmen Sylva.

Cabinet Dentar M. DINER
Extracțiuni fără durere
Danturi fixe în aur (American Bridge)
Intorcându-se din străinătate și-a reluat consultațiunile
Str. Plevnel 1—Telefon 67/5

D. Dr. G. Vasilescu revinând din străinătate, își reia consultațiunile la domiciliul său din str. Griviței No. 8, de la orele 8-10 dim. și de la 2-6 d. a.
D-1 Dr. A. CARATZALI reintorcându-se din vacanță și-a reluat consultațiile la domiciliul său din Constanța strada Al. Lahovari No. 23.

Vă cereți vederea **PRIN OCHELARI RODENSTOK**
Deponit de **Fabrică**
La Magazinul de Bijuterii **MERLAUB**
Str. Carol No. 51 (în fața Postei)

Doctor Goldenberg-Munteanu
Specializat în Berlin
BOLI DE FEMEI
Venerice—Sifilis
Tratament eficient pentru vindecarea blanoragiei și Bolilor de Femei
Diatermie—Ozonoterapie
CONSTANȚA
Str. Remus Oprescu 7
Telefon 535

„FORD“
Reprezentantul general pentru întreaga Dobrogea
D. ST. DIMITRIU
sub Grand Hotel

Dr. PAUL KLEIN
BOLI DE PIELE, PĂR, SIFILIS
VENERICE
Consult. 3-7 d. a.
Pița Independenței (Ovidiu)
No. 4 deasupra Cafenelei Corco.
Intrarea Str. Marcus Aurel 5

La Administrația ziarului nostru se primesc comenzi de ștampile în cauciuc.

LOTERIA DE STAT
Toată lumea preferă lozurile colectivei „BOGOSIAN“—Constanța Str. Carol vis-a-vis de Poștă care vă oferă cele mai mari șanse de câștiguri. Tragera clasei I-a 15 Noiembrie 1935
Prețul Lozurilor: 1/4 loz 1/2 loz 3/4 loz 1/1 loz
1 lei 200 1 lei 400 1 lei 600 1 lei 800
Cu o simplă cerere se trimite lozuri în prevăzute, franco de orice spese.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman“ Constanța